

POLİTİKA VE ÖTESİ

DİLSİZLER KOROSU

Mehmed Kemal

Parti sözcüleri ve liderleri meydanlardan sonra, şimdi de radyoda konuşmaya başladılar. Yurttaş, söylenen sözlerden çok yapılan işlerin niteliğine bakmalıdır. Genel seçimden, Senato seçimlerine kadar geçen süre içinde, partiler iktidarda işler ne yaptılar, muhalefette işler, neyin yapılmasına yardım etmişlerdir? Halkın yararına hangi kanun çıkarılmış, yahut böyle bir kanunun çıkarılmasında partilerin ortak payı nedir? Araştırdığımızda bulamayacaksınız.

Genel seçimlerden sonra geçen zaman, parlâmentoda ve hükümet ederken israf edilmiştir. Şimdi halkın karşısına bir kez daha oy isteyerek çıkıyorlar. Halkımız okutulup eğitilmediği için bu konuları soracak güçte ve yetenekte değildir. Oynanan oyunun masum seyircisi durumundadır. Arada bir halka başyuruluyor, oyu alıyor, sonra «biçimsel parlâmentoculuk» kılığında oyuna devam ediyor.

Bu seçimlere de bütün partiler, bilinmeyen ve nerede olduğu gösterilmeyen bir düşmanla savaşarak girdiler. Bu düşmanın adı: komünizm'dir!...

Nerde bu düşman, adresi, kimliği, kişiliği belli değildir. Tanımlaması kimsenin yaptığı yok. Sadece savaşılan bir düşmandan söz ediliyor. Söz edenler de, galiba doğru dürüst, bunun ne olduğunu bilmiyorlar. Komünizm, kaba bir tanımlama ile, işçilerin ve köylülerin bir örgüt altında birleşerek, parabalarmı ihtilâle devirmeleri demektir. Böyle bir örgüt altında birleşen kim vardır Türkivemizde?

Demirel, «biz bir felsefe mücadelesi yapıyoruz» derken, sözlerini «antikomünizme» dayandırıyor ve düşmanını belirliyor. Ama ortada düşmanı göstermiyor. Elinde gizli ve açık polis kuvvetleri olduğu hâlde göstermiyor. Piyasaya bir komünizm düşmanlığı yayarken de ortaya, köfteci dükkânlarında hücre teşkilâtı ile, kırmızı ışık altında gitar çalanlarla, ortaokul öğrencilerini tutuklayarak çıkıyor. Demek elinde ciddi kanıt ve belgeler yok. C.H.P. de bu seçimlerde bir yenilik getirdi. «Komünizme, irtica ve başkalarına» karşı çıktı. Öteki partiler de komünist düşmanı.

Öyleyse önce elbirliği ile şu komünistleri bulalım da siyasî partiler de başka bir düşmanla gönül rahatlığı ile savaşsınlar, rahatlasınlar, işlerine baksınlar.

Diyelim ki, Türkiye'de bir komünist partisi kuruldu ve bu seçimlere girdi. Seçim mücadelesinin en cafaçlı geçtiği A.P. ile C.H.P. arasında ne yapabilir? Ne kadar oy alabilir? Ne başarı sağlayabilir? CKMP - YTP - TIP ne başarı sağlayacak ki, Komünist Partisi de onu sağlasın. Hem de seçim birleşik oy pusulası ve millî bakıma ile varılmış olsa dahi...

Öyleyse bu komünizm düşmanlığı bir numara.

Hani gelini ortaya çıkarmışlar :

«— Oyna!...» demişler.

«— Yerim dar...» karşılığını vermiş.

Yerini genişletmişler :

«— Hadi oyna...»

Bu sefer de :

«— Yenim dar...» demiş.

Suçtu giydiği fiştanın darlığına bağlayan gelin :

«— Oyun bilmiyorum...» diyememiş.

Bunlar komünizmi târif etmezler, nerde bulunduğunu göstermezler, devleti ele geçirirler, kökünü kurutamazlar, sadece komünizmin düşmanlığından söz ederek halkı kandırırlar. Bir memlekette, bir öğretinin, kitabı yasaktır, partisi yasaktır. propagandası yasaktır, ama düşmanlığı vardır. Mücadelesi yapılır.

Hani kim, kimi enayi yerine koyuyor doğrusu söylemeye dilim varmıyor. Bir gün biri, çıksa da :

«— Bu memlekette komünizmden söz etmek yasak» dese..

Politikacısı tıs, yazarı tıs, gizli polisi tıs, olacaktır. Belki de daha ciddi ve tatlı konular açılacaktır. Şimdi konuşur gibi olan bu adamlar «dilsiz» kalacaklar, biliyor musunuz, «dilsiz».

siyasal notlar

Devlet vatandaşı küfredebilir mi?

Cetin Altan'ın anasına söven polis raporu meselesini hatırlatan bir dava hâlen Amerika'da Baltimor Federal District Court'da bakılmaktadır. Bir Estonyalı müteci Raus, Kanada vatandaşlığına geçen başka bir Estonyalı müteci Heine için, onun komünist olduğunu, Sovyet gizli polislerinin emrinde çalıştığını üç kez alenen ileri sürmüş ve bu bilgiyi Amerikan

resmî makamlarından aldığı söylemiştir. Heine de bu nun üzerine 110 bin dolarlık bir hakaret davası açmıştır. Duruşma sırasında Raus'un avukatı CIA'dan bir belge getirerek, müvekkilinin CIA emrinde çalıştığını, muhakemeye muhatap olamayacağını ileri sürmüştür. Geçen ay, CIA daha da ileri giderek, davaya doğrudan karışmış ve mahkemede demistirdi ki, «Raus'a, Heine'in komünist ajanı olduğu volundaki bilgiyi CIA vermiştir ve onu bu bilgiyi yaymakla görevlendirmiştir». CIA'ya göre, 1959 tarihli bir Yüksek Mahkeme kararı, görev sırasında suç işleyen resmî kişilerin takibata uğramayacağını öngörmektedir.

Olay, Amerika'nın liberal çevrelerinde büyük tepki yarattı. Zira CIA istediği kişilerin şerefini iki parak edebilecek, fakat mutlak dokunulmazlığa sahip olacaktır. Bu,

bir nazi metodudur. CIA, kişileri lekelemeyi, bilinçli bir politika aracı olarak kullanmakta ve bunu mutlak bir dokunulmazlık içinde yapmak istemektedir. Demokratik denen bir ülkede bunu kabul etme imkân yoktur. Yüksek Mahkeme de, resmi kişileri görevleri sırasında korumak is terken herhalde devlet organlarının vatandaş lekelemeyi sistematik bir metod haline getirmeleri yolunu açmak istemiyordu.

Şimdi Amerikada mahkemenin kararı beklenmektedir. Savcı Katzenbach, CIA'nın iddiasını desteklemekten kaçınmıştır. Hâkim Thomsen de «Kanımca, sitâvetinin dâva acmaya hakkı vardır. Şikâyetçi komünist bile olsa, her kötülük onda bulunsun, bu ülkede herkesin hakları vardır» diyerek, CIA'nın mutlak dokunulmazlığına karşı olduğunu belirtmiştir.

Yüksek Mahkeme tahmin edilir ki, «Ben memleketin yüksek menfaatleri uğruna istediğime küfredirim» diyen CIA'ya gereken dersi verecek tir. Türkiye'de ise, «vatandaşın anasını küfreden polis raporları meselesi» unutulup gitmiştir.

Alkılıç'ın Mahkûmiyeti

Geçen hafta, tarihi bir belge olarak genç nesillerin hayretine sunulacak olan bir mahkûmiyet kararı. İstanbul Beşinci Ağırceza Mahkemesi, Yargıtay'a mecburen uyararak aldı. Biri hâkim, öte-

Sadi Alkılıç
«Üzgün değilim»

ki doktor iki çocuğun babası olan ve yirmi küsur yıldır memuriyet yapan 60 yaşında ki Sadi Alkılıç, sosyalizmi savunarak yarışma yazısı zünden 6 yıl 3 ay hapis vatacağı. Alkılıç, cezaevine gön derilmiştir.

Alkılıç'ın yarışma yazısı hakkında, başta İtalyan Cumhurbaşkanı Saragat olmak üzere, ünlü Avrupa sosyalistleri ve Bahri Savcı gibi Türk pro fesörleri suç olmadıklarını belirtmişlerdir. Ağırceza Mahkemesi kararını bozan ilâminde «Bilirkişiye ne hâcet? Yazı, apa çık komünistlik propagandası» denmekteydi. Bunun üzerine rinedir ki, İstanbul Üçüncü Ağırceza Mahkemesi Başkanı Uluer Yüceöz ve üye İsmet Peksoy, kendilerini red kararı almışlardı. İki hâkim, Türk hâkimlerine şeref getiren red kararında şöyle diyorlardı: «Suç konusu vazının bilirkişi tetkikâtına dahi lüzum hissedilmeksizin doğrudan doğruya, açıkca ve hiçbir tereddüde mahal bırakılmayacak şekilde komünizm propagandasını kapsadığını delilli olarak kabulü, delil müessesesini inkâr ve mahkemenin tak-

dir hakkına bir taarruz teşkil etmektedir.

Yargıtay'ın bu yolda bir mütalâayı ihtiva eden bozma ilâminin, âdeta bir mahkûmiyet hükmü mânasını taşıdığı görülmektedir.»

Dava, bunun üzerine, Üçüncü Ağırcezadan Beşinci Ağırcezaya gitti. Beşinci Ağırceza da beraat kararı verdi. Ama Yargıtay Ceza Dairesi Genel Kurulu da Alkılıç'ın mahkûmiyetini istedi ve mahkeme de, caresiz buna boyun eğdi. Alkılıç, «Sosyalizme inanıyorum ve bu uğurda mahkûm olduğum için müteessir değilim» diyerek cezaevine gitti.

Alkılıç hakkında bir de Yargıtay'a hakareten açılmış bir dava var. Bu haftanın başında bu davaya bakılırsa da, Alkılıç duruşmada bulunamadı. O, cezaevine girerken çocuklarına yazdığı mektupta şöyle diyordu:

«Pek sevgili çocuklarım, Hasretle gözlerinizden öperim. Babanızın hayatında üzülecek değil, iftihar edilecek bir olaydır bu hapislik. Bunu bilirsiniz.

Üzülmeyin, üzüntü sağlığını bozar; çalışma, direnme ve savaşma gücünüzü kırar. O kadar. Bugün, tutuklandığım an gazetecilere de söylediğim gibi, ben

Türkiyemizin tek kurtuluş yolu olan sosyalizm yüzünden hapse girdiğim için hiç üzülmiyorum.

Inanmış insanları hapislikle korkutmak mümkün değil.. Bu yolda hapis, yüreği ve kafası yerinde insanların azim ve inadını çöğaltmaktan başka neye yarar?

Siz yaşının ilerlemiş olmasına bakmayın, hâlâ kalbim otuz sene evvel, Harb Okulu son sınıfın son ayında, 21 yaşında sosyalizm uğruna Dersim'e sürgün edildiğim ateşli günlerin heyecanı ile çarpıyor.

İşinizde, imtihanlarınızda daha sıkı çalışın.

Sevgili Türkiyem de, sizler de çok iyi günler göreceksiniz, bundan başka hiç bir istediğim yok bu dünyada! Benim çektiğim ve çekeceğim helâl olsun.. Torunlarımla yanaklarımdan benim için doya doya öpün. Annenize iyi bakın, hoşça kalın.

Sadi Alkılıç.»

İkili anlaşmalar

Kontenjan Senatörü Sadi Koças, Senato Başkanlık Divanından, İçtüzüğü çıkarmaya Hükümetin uyarılmasını istedi. Hükümet, İçtüzüğe göre, soruları 15 gün içinde cevaplandırmak zorundaydı. Halbuki, Koças'ın ikili anlaşmalarla ilgili sorusu, aylardır

ÖLÜM ÖPÜCÜĞÜ

Johnson, Başbakan Ky'yi Honolulu'ya çağırıyor ve «Seni destekliyoruz» diye Ky'yi öptü. Ama bu öpücükten sonra, Güney Vietnam Başbakanının başı, hemen belâya girdi. Ky, şimdi Da Nang şehrinde talebelerin, budistlerin ve halkın katliâmına girişmiş bulunuyor. Akıbeti her halde feci olacak. Ünlü mizahçı Art Buchwald, «Johnson, bir de Charles de Gaulle'ü öpse» diyor

Charles de Gaulle'e karşı Amerikanın tutumu ne olmalı? Bu mesele pek yakında çözülebilecek.

Geçen gün Dışişleri Bakanlığında gitim ve Fransa masasından bir kişiyle konuştum. Beklediğimden çok daha iyimser görünüyor. Bu iyimserliğin nedenlerini sordum:

— Şu sonuca vardık ki, de Gaulle ile artık tartışamayız. O halde, ondan kurtulacağız.

— Nasıl?

— Çok basit. Başkan Johnson, Başkan de Gaulle'ü Honolulu'ya davet edecek. Orada buluştukları zaman, Başkan Johnson, de Gaulle'ü öpecek. Öpücük fotoğrafı gazetelerde yayımlanınca, Fransız talebeleri sokağa inecekler ve de Gaulle'ün istifası emesini, yeni seçimler yapılmasını isteyecekler. İşte plânımız bu.

— Plân bana güzel gözüküyor, dedim. Ama Başbakan Ky'nin başına gelenleri gördükten sonra, de Gaulle'ü Honolulu'ya gitmeye nasıl razı edeceksiniz?

— Ona diyeceğiz ki, eğer gelmezseniz, Fransadaki bütün askerî birliklerimizi geri çekeceğiz.

— Çok ustaca düşünülmüş. Başının üstünde böyle bir tehdit dolaşınca, de Gaulle gelmek zorunda kalacak.

— Her halde öyle olacak.

— Başkan Johnson, Honolulu toplantısında ne söyleyecek?

— Diyecek ki, de Gaulle'e, ABD onun hükümetini Fransa'nın tek meşrû hükümeti saymaktadır. Sosyal ve ekonomik reformları gerçekleştirmek için ona yardım kararmdayız.

— Eğer bu da de Gaulle'ün devrilmesine yetmezse, durum ümitsiz demektir.

— Dönüş yolculuğunda da, de Gaulle'ü desteklemediğimizi ispatlamak için, yanına bizim Başkan Yardımcısı Hubert Humphry'yi vereceğiz.

— Onlar daha uçaktan inmeden, talebeler, Paris'teki Amerikan Elçiliğini yerle bir edeceklerdir.

— Biz de ümit etmekteyiz. Seçimlerin de dört, ya da beş aydan önce düzenlenemeyeceğini sanıyoruz.

— Bütün bunlar bana çok iyi plânlanmış görünüyor.

— Ne çıkacağını söyleyemeyiz. Ama Honolulu Konferansından iyi bir şey çıkacağından her zaman emindik.

— Beni affetmenizi rica ederim, ama size çok kaba bir soru soracağım. Ya Johnson değil de, de Gaulle, Johnson'u öperse, o zaman ne olacak?

— Açıkça ne demek istiyorsunuz?

— Yâni demek isterim ki, Johnson için çok kısa boylu olan Başbakan Ky'yi öpmek çok kolaydı. Ama De Gaulle'in boyu, Johnson'unkinden uzun. Johnson daha onu öpmeden, De Gaulle'ün onu öpmesi o kadar kolay ki...

— Dilinizin altındaki bakla ne?

— Eğer Johnson, De Gaulle'ü değil de, De Gaulle, Johnson'u öperse, Amerikalı talebeler Johnson'un istifasını istemeyecekler mi dersiniz?

— (Dışişleri Bakanlığı memuru, tepeden bakan bir güvenlik içinde) Birisini önmeye ilk davranışta konusunda. Başkan Johnson üzerinde daima bahse girilebilir.

ART BUCHWALD